

Southeast Asia : Illusion and Reality in Politics and Economics

by Lennox A. Mills (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1964), 365 pp.

เอเชียอาคเนย์กำลังเป็นจุดสนใจในสายตาของชาวโลกเป็นอย่างมากอยู่ขณะนี้ งานวิจัยและค้นคว้าได้พุ่งพรูออกมาสู่สายตาของนักอ่านด้วยรูปเล่มหลากหลายสีตระการตา ในบรรดาผลงานต่าง ๆ ดังกล่าวเหล่านี้ก็มีของ ดร. มิลส์* รวมอยู่ด้วย คือ *เอเชียอาคเนย์ : ภาพลวงตาและภาพความจริงทางการเมืองและเศรษฐกิจ* ซึ่งบรรจุข้อเท็จจริงและความคิดเห็นไว้ในอันที่จะทำให้ท่านผู้อ่านได้เข้าใจถึงภาพลวงตา และภาพแท้จริงต่าง ๆ ทางการเมืองและเศรษฐกิจของบรรดาประเทศด้อยพัฒนาในภูมิภาคแถบนี้ได้กระจ่างชัดขึ้น

ผู้เขียนเริ่มบรรยายตั้งแต่ความเป็นมาของลัทธิชาตินิยมและการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ อำนาจการปกครองสมัยเก่าได้ตกทอดมายังผู้นำสมัยใหม่ ซึ่งส่วนมากเป็นชนชั้นกลางที่ได้รับการศึกษาจากตะวันตก อาทิเช่น นักกฎหมาย แพทย์ ข้าราชการ นักธุรกิจ บัณฑิต และนักศึกษา ส่วนพวกชนชั้นสูงและชาวนามีบทบาทน้อยมาก นักศึกษาเป็นหัวการสำคัญที่ก่อกบฏ (revolt) ไม่เห็นด้วยต่อกฎเกณฑ์เก่า ๆ (old order) และเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงซึ่งมักแสดงออกโดยเขียนบทความวิพากษ์วิจารณ์ นักกัณฑ์ยุคเรียน เคนชบวนประท้วงทางการเมืองและบางครั้งก็เลยเถิดไปถึงขั้นจลาจลก่อความเสียหาย การศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยก็ยังคงใช้วิธีท่องจำแบบนกขุนทองเป็นชั่วโมง ๆ จากผู้บรรยายที่นำมาบ่อนให้จึงทำให้ความรู้แคบไม่แตกฉาน และจิตใจแคบไม่ยอมรับฟังความคิดของผู้อื่น บางแห่งยังหันมาใช้ระบบติวตอเรียล (Tutorial System) อันเป็นลักษณะการเรียนแบบสูกเฮาเผากินเมื่อใกล้สมัยสอบโดยที่มี ใ้เปิดอ่านหนังสือที่กำหนดให้แม้แต่หน้าเดียว ทำให้ความรู้ที่ได้รับผิด ๆ ถูก ๆ และการนำไปใช้ก็ผิด ๆ ถูก ๆ เหมือนตาบอดคลำช้างและยิ่งกว่านั้นยังขาดกิจกรรมทางสังคมสมัยใหม่ทำให้ชีวิตในมหาวิทยาลัยไม่แจ่มใสสว่างแจ้งเช่นนักศึกษาทางตะวันตก

* ดร. มิลส์ เป็นศาสตราจารย์ทางรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยมินเนโซต้า ท่านเป็นทั้งนักเขียนและบรรณาธิการที่มีชื่อเสียง ผลงานของท่านบางเรื่องได้ถูกพิมพ์ถึงสองสามครั้ง เช่น *Malaya: A Political and Economic Appraisal and the New World of Southeast Asia* ซึ่งขายดีจำหน่ายหมดไปแล้วเป็นต้น

เมื่อประเทศด้อยพัฒนาเหล่านี้หลุดพ้นจากการตกเป็นเมืองขึ้น ด้วยฝีมือของ ขบวนการกู้ชาติจีนมีชัย ได้รับเอกราชอธิปไตยก็พากันดีใจยกย่องผู้นำเหล่านี้และได้มอบให้ ผู้นำดังกล่าวปกครองประเทศต่อมาในรูปอัคราธิปไตย (autoeracy) ในเวลาเดียวกันผู้นำ เหล่านี้ ก็พยายามอย่างยิ่งยวดที่จะให้เกิดประชาธิปไตยขึ้นมาอย่างรวดเร็ว โดยหวังที่จะให้ ประชาชนส่วนใหญ่มีสิทธิมีเสียงในการปกครองตนเองเป็นรูปประชาธิปไตยที่เลียนแบบและ ลอกแนวความคิดมาจากตะวันตกให้เกิดมีขึ้นในประเทศของตน แม้สภาพแวดล้อมทางสังคมและ เศรษฐกิจยังไม่อำนวยให้ กล่าวคือ การศึกษาของชนกลุ่มใหญ่อยู่ในระดับต่ำและการดำเนิน ชีวิตก็เข้าไปในระบบเลี้ยงตัวเองรอดอยู่เท่านั้น ด้วยเหตุนี้การปกครองตนเองอันเป็นหัวใจ ของระบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์จึงเกิดขึ้นได้ยาก ยิ่งกว่านั้นประชาชนส่วนใหญ่ยังคง พันธนาการตัวเองกับจารีตประเพณี (tradition bound) ของสังคมสมัยเก่า อันเนื่องมาจาก ขาดการศึกษาสมัยใหม่อย่างกว้างขวางและยังคงทำมาหาเลี้ยงชีพอย่างอัตคัดขัดสน (bare - subsistence) รัฐธรรมนูญที่พยายามร่างกันอย่างหัวปักหัวปำนั้นว่า เพื่อให้ประเทศชาติเป็น ประชาธิปไตยยิ่งขึ้นก็ดี รูปของรัฐบาลที่ผูกขาดปราศจากการแข่งขันปรากฏอยู่นานเท่านั้น นัยว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับปูพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยก็ดี ฝ่ายตรงกันข้ามมิได้เพราะ เป็นพรรคคอมมิวนิสต์คิดหลักประชาธิปไตยของโลกเสรีก็ดี การคอร์รัปชั่นสิทธิความเป็น พลเมืองของผู้อื่นนัยว่าเพื่อความรอดอยู่ของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยต่อไปก็ดี ประชาธิปไตยที่ว่า ๆ กันมานี้จะเป็นได้ก็แค่เพียง "ประชาธิปไตยบนแผ่นกระดาษ" (Paper- democracy) กล่าวคือไม่สามารถที่จะนำระบบดังกล่าวมาใช้ได้อย่างได้ผลทั้ง ๆ ที่ยังหลงมกมาย เรียกตนเองว่าเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยแล้วก็ตาม ดังความวรรคหนึ่งในหน้า ๑๒ กล่าวไว้ดังนี้

“รัฐธรรมนูญประชาธิปไตยของเอเชียอาคเนย์ถูกวางขึ้นโดยผู้นำที่ไ้ รับการศึกษาจากตะวันตกและกตัญห่มเหงเอากับชาวนา (ผู้วิจารณ์ เห็นว่ากรณีการเก็บพรี่เมียมข้าวก็อาจจัดเข้าอยู่ในประเด็นนี้) เหตุการณ์ กลับปรากฏว่าการให้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรอย่างกว้างขวาง นั้นก็ยังไม่สามารถที่จะเปลี่ยนทัศนคติเก่า ๆ ของราษฎรเหล่านี้ เพราะ เขาเหล่านี้ยังเคารพบูชาอิทธิพลเดิมอยู่ นึ่งเป็นประเด็นหนึ่งละที่ท้าทาย นักศึกษาให้ทำการค้นคว้าว่า เพราะเหตุใดประชาชนจึงพากันไปออก

เสียงเลือกตั้งมากกว่าจะไปอธิบายว่าประชาชนควรรู้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างไร

ชาวนาไทยมักกล่าวว่า การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นคล้าย ๆ กับเป็นพิธีกรรมทางศาสนาที่ไร้ความหมายและที่ไปลงคะแนนเลือกผู้แทนนั้นเพราะได้รับคำสั่งมาจากเบื้องบน นี่ย่อมแสดงให้เห็นว่าชาวนายังขาดการศึกษาและไม่รู้สึกถึงคุณค่าของประชาธิปไตย เท่าที่ปรากฏมาภายหลังจากสงครามโลกได้สงบลงนั้น ชาวนากลับกลายเป็นนักชาตินิยม แทนที่จะเป็นนักประชาธิปไตย ดังที่คาดคิดกันไว้ กล่าวคือยังคงต้องการให้ถูกปกครองซึ่งจะเป็นใครก็ได้แต่ขอให้เป็นคนชาติเดียวกัน และจะสนับสนุนรัฐบาลของตนก็โดยยอมรับเอาคำสั่งแทนที่จะมีความริเริ่มวินิจฉัยสั่งการด้วยสมองของตนเอง

ทัศนคติที่ผู้นำมีต่อชาวนานั้นก็ยังคงเฉยเมยอยู่เช่นเดิมและมีได้เอาใจใส่เท่าที่ควร และยังมีความนึกคิดไปในทำนองที่ว่ามันคงจะต้องใช้เวลาอีกนานกว่าชาวนาเหล่านี้จะตัดสินใจด้วยตนเองว่าอะไรผิดอะไรถูกและอะไรที่เป็นประโยชน์แก่ตน นักการเมืองและข้าราชการเท่านั้นที่รู้ว่าตนควรปฏิบัติอย่างไรในการปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ของตนให้สูงขึ้น ในการแสวงหาอำนาจและสร้างเกียรติภูมิของประเทศชาติตลอดจนความพยายามให้ชีวิตรุ่งโรจน์ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวนี้จะต้องใช้เวลาอันนานดังเช่นที่ได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วในประเทศตะวันตก ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรวดเร็วในวิถีชีวิตแบบเก่า ๆ ของชาวนา การเปลี่ยนแปลงพัฒนาย่อมต้องอาศัยอำนาจกดดันให้ชาวนายอมรับเอาความขยันขันแข็งเพื่อปรับฐานะของตนให้กระเตื้องสูงขึ้น แต่น่าเสียดายที่รัฐบาลที่ปกครองอาณานิคมของตนอยู่ไม่กล้าที่จะกระทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเก่า ๆ ได้ เท่าที่พอจะสังเกตเห็นได้ก็จะพบว่าชาวนากลุ่มใหญ่ไม่ต้องการการเปลี่ยนแปลงจากจารีตประเพณีที่ตนถือปฏิบัติอยู่จนเคยชิน เขาเหล่านี้ต้องการการเปลี่ยนแปลงก็เฉพาะในวงจำกัดเท่านั้น เช่น ต้องการแต่เพียงที่ดินทำกินขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อทำมาหากินให้พอเลี้ยงครอบครัวได้ ต้องการมีอิสระโดยไม่ต้องเสียค่าเช่าแก่เจ้าของที่ดิน และหลุดพ้นจากหนี้สินเท่านั้น สรุปแล้วจะเห็นได้ว่าความปรารถนาทางใจทั้งหมดที่ชาวนามีอยู่นั้นมิได้เกี่ยวกับสิ่งที่จะมาลบล้างเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบเก่า ๆ ของตนเลย

ดร. มิลส์ ได้กล่าวถึงการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งไว้ว่าเป็นการลงคะแนนเลือกตั้งตัวบุคคลมากกว่าที่จะเลือกอุดมการณ์ของพรรคของบุคคลนั้น ซึ่งเป็นเครื่องชี้

หนึ่งของความไม่เป็นประชาธิปไตยของรัฐใหม่ ๆ เหล่านี้ โดยทั่วไปแล้วประชาชนมักคัดค้านใจเลือกเอาที่ลักษณะบุคคลิกภาพประจำตัวผู้นำ* มากกว่าหลักทัศนคติภาพ (ideology) ประจำตัวเขาว่าเขาอาสาสมัครรับเลือกทั้งเพื่ออุดมการณ์อันใด สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะประชาชนยากจนด้วยการศึกษาศูนย์ใหม่อย่างสมบูรณ์ จึงยังลุ่มหลงอยู่กับภาพลวงตาเหล่านี้มากกว่าภาพความจริง ซึ่งคนมักมองไม่เห็นด้วยสายตาของชาวบ้านทั่วไป และบางครั้งยังถูกพรางหลอกให้หลงผิดโดยผู้นำเหล่านี้

พรรคการเมืองของประเทศล้าหลังไม่เหมือนกับพรรคการเมืองทางตะวันตก ตรงที่ว่าพรรคการเมืองมักจะเกาะกลุ่มว่าตามผู้นำที่พิศมัยพิศมัยแบบ “เชื่อผู้นำชาติพันธุ์” หรือที่ชาวบ้านร้านรวงเรียกกันว่า “ขมมือเป็นผักถั่ว” อะไรทำนองนั้น การเกาะกลุ่มเข้าพรรคเข้าพวกมักอาศัยความจงรักภักดีเป็นที่ตั้งมากกว่าหลักอุดมการณ์และเมื่อผู้นำได้ไต่เต้าขึ้นไปมีอำนาจแล้วก็ยังนิยมชมชอบให้พรรคพวกจงรักภักดีและเสียสละความสุขในประโยชน์ส่วนตัว (ในกรณีที่อาจารย์มหาวิทยาลัยได้รับเงินเดือนต่ำก็อยู่ในประเด็นนี้ กล่าวคือเป็นผู้ให้มากกว่ารับ-ผู้วิจารณ์) บุชชานให้เป็นรัฐบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ แม้แต่ตะวันตกเองความคิดเก่า ๆ ล้าสมัยเหล่านี้ก็ยังไม่หมดไปง่าย ๆ ลักษณะบุคคลิกภาพประจำตัวผู้นำในทำนองนี้ก็ยังมีอิทธิพลครอบงำบรรยากาศทางการเมืองการปกครองของอเมริกา

ลักษณะการ (aspect) อีกประการหนึ่งที่นับว่าสำคัญของระบบประชาธิปไตยนั้น ไม่แต่เพียงความมิดชิดที่จะดำเนินตัวเอง แต่จะต้องปราศจากอคติและใจกว้างพอที่จะรับคำคำติจากผู้อื่นโดยไม่เลือกชั้นวรรณะและเชื้อชาติผิวพรรณแม้จะเป็นชนกลุ่มน้อยก็ตามพรรคการเมืองฝ่ายตรงกันข้ามจะต้องมีอิสระเสรีอย่างสมบูรณ์ในอันที่จะสร้างพรรคของตนเองให้กลับกลายเป็นตัวแทนของประชาชนกลุ่มใหญ่ทราบเท่าที่วิถีทางแห่งธรรมนูญการปกครองจะอำนวยให้ พิเคราะห์โดยมาตรฐานที่ว่านี้อาจกล่าวได้ทันทีว่าพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามในเวียตนามได้มีได้ก้าวอย่างเข้ามาถึงขั้นทดสอบที่ว่ามันดีแค่ไหน ความเจริญก้าวหน้าจิตใจ

* ประชาชนด้อยการศึกษาในประเทศด้อยพัฒนามักชอบคนซื่อสัตย์โดยไม่คำนึงถึงความสามารถ เก่งกล้าต่อคนมีอำนาจจนลืมนึกถึงความฉลาด คมคายอยู่กับคนที่รักษาชีวิตประเพณีมากกว่าคนที่รักความก้าวหน้าทางเทคนิควิชาการ เธอออกกับลัทธิชาตินิยมมากกว่าหากกว้างขวางในลัทธิสากลนิยม ขึ้นชมอยู่กับสิ่งเก่า ๆ ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาให้ก้าวทันกับโลกสมัยใหม่ หลงอยู่กับคนที่เจริญด้วยลาภยศแสวงเสีมากกว่าคนที่เจริญด้วยความคิดความอ่านเชิงพัฒนาชน ฯลฯ

(developed mind) จะต้องมาด้วยกันกับความรู้สึที่ฝังแน่นอยู่กับความเป็นเอกราชอธิปไตย และความตั้งใจอย่างกล้าแข็งที่จะค้ำจ้ำงรัฐบาลเพื่อรักษาไว้ซึ่งสิทธิส่วนบุคคลอันเป็นแม่บทของประชาธิปไตยมิให้ถูกทำลาย สิ่งดังกล่าวเหล่านี้หาได้ยากจากชาวนาชาชนบทที่คุ้นเคยอยู่ภายใต้อิทธิพลของการปกครองแบบเก่า ๆ ที่ตกทอดมา จุดสำคัญอยู่ที่ว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ที่อำนาจของฝ่ายพลเรือนในการปกครองประเทศนั้นสามารถที่จะควบคุมอำนาจฝ่ายทหารของตนไว้ได้ตลอดไป คงจะเห็นได้จากกรณีการปกครองของประเทศไทย กล่าวคือ ฝ่ายพลเรือนได้ปราศรัยแก่ฝ่ายทหารโดยสิ้นเชิงภายในชั่วระยะเวลาสองสามปีต่อมาหลังจากได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี ค.ศ. 1932 ในอินโดนีเซียก็เช่นกันรัฐบาลไม่สามารถที่จะหลุดพ้นออกจากเงื้อมมือทหารและยังคงอาศัยอิทธิพลบางส่วนจากทหารเพื่อความรอดอยู่ของรัฐบาลต่อไปและในพม่าก็อีกคณะทหารโดยอาศัย "อิทธิพลในเครื่องแบบ" เข้ายึดอำนาจการปกครองจากฝ่ายพลเรือนถึงสองครั้งโดยให้เหตุผลง่าย ๆ เข้าข้างตนเองไปในทำนองหยาบเกียตติศักดิ์ชนชาติเดียวกันว่าพวกนักการเมืองไม่เป็นที่ไว้วางใจว่าจะสามารถปกครองประเทศได้โดยหากคิดไม่ว่าบางครั้งอำนาจฝ่ายทหารนั่นเองที่เข้ามาขวงทำให้อำนาจฝ่ายพลเรือนไม่สามารถที่จะปกครองพัฒนาประเทศได้

ระบบพรรคการเมืองพรรคเดียวซึ่งเป็นระบบที่ผูกขาดโดยปราศจากการแข่งขันก็คือระบบเข้าข้างตนเอง การไม่ยอมรับนับถือให้เกียรติพรรคตรงข้ามเข้ามาช่วยกันพัฒนาบริหารประเทศนั้น ย่อมไม่ใช่ประชาธิปไตยอย่างแน่นอน หลักการขั้นรากฐานของการมีพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามตามหลักปรัชญาประชาธิปไตยก็เพื่อที่จะให้พรรคการเมืองดังกล่าวมีอิสระเสรีภาพแผ่ขยายอุดมคติของตน และแผ่ความพยายามในการที่จะเอาชนะเสียงสนับสนุนจากผู้ออกเสียงเลือกตั้ง วงเขตของอิสระเสรีภาพที่ว่าจะมีได้นานเท่านั้นหากพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามมิได้ใช้อิสระภาพที่ตน ได้รับไปในทางเข้าควบคุมรัฐบาลด้วยผลกำลังจากอำนาจทางทหาร เป็นต้น

ในประเทศกึ่งพัฒนานั้นมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนต่ำมีส่วนทำให้ประชาธิปไตยเกิดขึ้นได้ด้วยความยากลำบาก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีคุณสมบัติของประชาธิปไตยและความต้องการรัฐบาลประชาธิปไตยก็มีอยู่น้อยเต็มที ปัญหาใหญ่จึงอยู่ที่ว่าประชาชนส่วนมากไม่รู้ว่่าประชาธิปไตยคืออะไร และมีประโยชน์แก่ตนอย่างไร ยิ่งกว่านั้นถ้าหาก

มีการพูดถึงการเมืองการปกครองที่พากันหันหน้าหนี (senseless) หรือถ้าหากสนใจก็ให้ความหมายในทำนองแคบ ๆ เช่น เป็นเรื่องราวของผู้มั่งคั่งชั้นสูงไม่เกี่ยวกับประชาชนคนยากไร้ ทั่วไป แต่ละความมกิดค่อยพัฒนาทำนองนี้เป็นการทำลายความรู้สึกในทางประชาธิปไตยที่ควรพัฒนาก่อให้เกิดมีขึ้น และบางครั้งผู้ชั้นสูงนั่นเองมักก็กักกันชนชั้นอื่น ๆ ไม่ให้เข้าไปมีส่วนพัฒนาทางการเมืองการปกครองของประเทศ เช่น ห้ามไม่ให้ นักศึกษาผู้กำลังฝึกฝน เป็นนักประชาธิปไตยยุ่งเกี่ยวกับการเมืองไม่ยอมได้ยื่นคำตำหนิการกระทำผิดของผู้ใหญ่ นายโตไม่ยินดียินร้ายต่อเสียงประชาชนและความกิดสร้างสรรค์ของปัญญาชน เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งโดยแท้จริงแล้วการเมืองก็คือสวัสดิการความเป็นความตายของประชาชนและของทุก ๆ คน ในสังคมนั่นเอง

อย่างไรก็ตามเท่าที่กล่าวมานี้มิได้หมายความว่าประชาชนขาดความสนใจในรัฐบาลเสียทีเดียวคงจะเห็นได้อยู่ทั่วไป ในขณะที่ ประชาชนเหล่านี้เมื่อได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นก็จะเรียกร้องให้รัฐบาลยกมาตรฐานความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น ๆ และถ้าหากรัฐบาลดำเนินการให้ไม่ได้คงใจแล้ว ก็อาจจะเป็นชนวนผลักดันให้เขาเหล่านั้นหันเหไปพึ่งระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ก็ได้ *ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าชาวเอเชียส่วนใหญ่ก็น่าสนใจเรื่องราวพัฒนาการทางเศรษฐกิจมากเกินไปจนลืมนึกถึงเรื่องราวพัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองและการสร้างความเจริญงอกงามทางด้านประชาธิปไตย* เมื่อจุดสนใจของประชาชนที่ถูกปกครองเป็นเสียเช่นนี้แล้วผู้นำผู้ปกครองก็เลยหลงผิดคิดว่าการปกครองบริหารประเทศของตนเป็นประชาธิปไตย ซึ่งยังให้เกิดสันติสุขเป็นที่น่าพอใจแล้วก็ไม่คิดแก้ไขเปลี่ยนแปลงพัฒนาการอย่างจริงจัง โดยสภาพทางวิชาพัฒนาการที่แท้จริงแล้วความสุขสันติในทรรณะดังกล่าวนี้มักเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากความไม่ประสีประสา (naive) ทางการเมืองการปกครอง กล่าวคือเป็นความสุขอยู่ได้ก็แต่เฉพาะในภาพลวงตาเพื่อฝันเท่านั้นเอง คงจะสังเกตเห็นอย่างง่าย ๆ ว่าปัญหาประจำวันของประชาชนทั่วไปอยู่ที่ว่าจะทำอะไรจึงจะทำให้ท้องอิ่มมีกินมิใช่ไปวันหนึ่งๆ (ปัญหาเศรษฐกิจ) เท่านั้นไม่สนใจว่าบ้านเมืองจะเป็นอย่างไร (ปัญหาการเมือง) การขาดคุณสมบัติอันสำคัญของการเป็นนักประชาธิปไตยของประชาชนในลักษณะการดังกล่าวนี้เชื่อหรือว่าพลังอำนาจของประชาธิปไตยของเขาเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์เกิดความสงบสุขขึ้นได้อย่างแท้จริง อาจจะเป็นการกล่าวสบประมาทอยู่ไม่น้อยที่ว่า

ความคิดความอ่าน ทางการเมืองที่ตีหาไม่ได้แม้กระทั่งนักการเมืองผู้กุมบังเหียนปกครองพัฒนาบริหารประเทศเหล่านี้

รัฐบาลของประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ยังห่างไกลต่อความเป็นประชาธิปไตย เป็นอย่างมากอยู่ขณะนี้ แม้ว่าจะมีการเลือกตั้งกันจนนับครั้งไม่ถ้วน ร่างรัฐธรรมนูญกันอย่างเหวี่ยงโหลดโกลย้อยทั้งบทเฉพาะกาลและบทตลอดกาลก็ยังมีไม่พ้นการปกครองระบอบไม่เป็นประชาธิปไตย ทักษะคิดและสภาพสิ่งแวดล้อมในอันที่จะพัฒนาก้าวไปสู่ระบบประชาธิปไตยแบบตะวันตกไม่สามารถที่จะคาดหวังได้ว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว แม้ในอนาคตอันใกล้นี้ก็ยังไม่แน่ว่าประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะต้องถูกปกครองในรูปประชาธิปไตยอันประกอบไปด้วยบุคคลชั้นสูงที่ได้รับการศึกษามาจากตะวันตก โดยต้องให้บุคคลเหล่านี้มีอำนาจในการควบคุมกำลังทางทหารไว้ได้ดังเช่นที่ปรากฏอยู่ในมาเลเซียและฟิลิปปินส์ทุกวันนี้ ส่วนในอินโดนีเซียนั้น การแบ่งพรรคแบ่งพวกและการไร้ความสามารถเปิดทางไปสู่ระบบเผด็จการในพม่า นั้น ทหารขึ้นเถลิงอำนาจโดยเปิดเผยและประเทศไทยก็ปกครองโดยทหาร แต่ทว่า จำยังอยู่เบื้องหลังการปกครองระบบประชาธิปไตยแบบที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กำลังได้รับความสนใจจากสายตาโลกเป็นพิเศษเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศเพื่อความอยู่ดีกินดีของประชากร ในภูมิภาคนี้ ตะวันตกได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการออกความคิด และแสดงความปรารถนาดีตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยความช่วยเหลือและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ก็มีทั้งที่ใช้ได้และล้มเหลวอยู่มาก ศาสตราจารย์มิลส์เป็นผู้หนึ่งที่ได้พยายามตีแผ่ความจริง (reality) และความลวง (illusion) ทางการเมืองและเศรษฐกิจที่ครอบคลุมอยู่ในบริเวณประเทศพัฒนาน้อยเหล่านี้ หนังสือเล่มนี้ได้แสดงให้เห็นถึงข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนักกว้าง รัฐธรรมนูญ นักปกครอง นักเศรษฐศาสตร์ นักการทหาร รัฐบาลและประชาชนที่ยังหลงผิดงัวเงียอยู่ในภพลวงตาให้เข้าใจมองเห็นภาพเป็นจริงหรือวิชาการสมัยใหม่ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นที่จะต้องสะสมเป็นสมบัติสร้างประเทศในขั้นต่อ ๆ ไป

ครีร์ตัน พรหมศิริ

คณะเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์